

Zachraňujeme mokřady aneb od Trianglu po Skřivánek

Tisková zpráva Českého svazu ochránců přírody k zítřejšímu Světovému dni mokřadů

(Česká republika, 1. 2. 2024) **Již 27 mokřadů vykoupil a chrání v rámci své kampaně Místo pro přírodu Český svaz ochránců přírody. O výkup 28. se právě snaží a prosí veřejnost o pomoc.**

Český svaz ochránců přírody již 21 let vykupuje za podpory veřejnosti přírodně cenná místa, která následně ve spolupráci s místními pozemkovými spolky chrání či obnovuje. Z 56 dosud vykoupených lokalit má téměř polovina, tedy 27, výrazně mokřadní charakter. I na některých dalších však jsou vodní prvky, jako potůčky, prameniště či občasné podmáčené plochy.

Proč je tak důležité pomáhat mokřadům? „Těch důvodů je mnoho,“ vysvětluje Jan Moravec z Českého svazu ochránců přírody. „Jedním z nejdůležitějších je ochrana druhové rozmanitosti. Na mokřadech roste a žije velké množství druhů rostlin a živočichů, které jsou přizpůsobeny těmto zvláštním podmínkám a jinde by nepřežily. Ať již jde o žáby, různé druhy vážek, vodních brouků, některé druhy planých orchidejí, masožravé rostliny, vzácné mechy, houby, pavouci a mnoho dalších. Dalším důvodem je pak příznivé ovlivňování pohybu vody v krajině. Čím dál častěji se střídají období, kdy je vody málo či zase mnoho. Mokřad dokáže v době dešťů velkou část vody zadržet, a když pak neprší, ještě dlouho si vodu uchovává, ochlazuje okolí, zásobuje vodou studny a podobně. Tam, kde byly mokřady v minulosti zničeny, veškerá dešťová voda rychle odtече, způsobí povodeň a pak je katastrofální sucho.“

Místa pro přírodu jsou pouhé střípky v naší krajině, ale každý takový střípek je velmi cenný. Hned prvním Místem pro přírodu, které Český svaz ochránců přírody v roce 2003 vykoupil, byl mokřad – tůň **Triangl** přímo na území hlavního města Prahy. Kousek „divočiny“ v těsném sousedství frekventovaných železničních tratí, nedaleko sídliště a továren. Byť jde o plochu pouhých 15 arů, dokáží zde navzdory řadě suchých let přežít i takové druhy obojživelníků, jako jsou čolci či kuňky, jak potvrdily loňské průzkumy.

Bývalá cihelna **Chmeliště** měla být v rámci rekultivace zavezena, třebaže v ní vznikly tůně s výskytem řady vzácných druhů vážek a masožravých bublinatek. Díky Místu pro přírodu se podařilo tuto lokalitu zachránit. Jelikož menší tůně postupně zarůstají a zanikají, koncem loňského roku byly tři opět obnoveny. Na novou sezónu je tak lokalita připravena v plné parádě.

Velmi cenný mokřad se Českému svazu ochránců přírody podařilo koupit před třemi lety. Místo pro přírodu **Kamenný Dvůr** leží poblíž stejnojmenného zámku na Sokolovsku, přímo pod dálničním mostem. Silně podmáčená více než hektar velká plocha je krom orchidejí, masožravých tučnic a rosnatek či brusinek podobné klikvy bahenní i jedinou známou západočeskou lokalitou nenápadné, o to však vzácnější trávy pěchavy vápnomilné.

Jedno z nejmokřejších Míst pro přírodu má příznačné jméno **Na Pramenech** a nachází se na Podblanicku. Dvě nedaleké rašelinné loučky mají dohromady necelý hektar. I tady se vyskytují orchideje, rosnatky či doslova koberce bílých suchopýrů. Pro vodní živočichy zde bylo vybudováno

několik menších tůní, kde krom čolků žijí různé druhy potápníků, vážek... Aby zdejší druhové bohatství nezaniklo, je třeba louky pravidelně kosit. Což mnohdy po lýtku v bahně není zrovna jednoduché. S údržbou proto každoročně pomáhají i dobrovolníci.

Zatím posledními mokřadními přírůstky jsou lokality **Pod Trojanem** a **Hajnice** na Jihlavsku. Dohromady něco přes hektar zajímavých různorodých luk s potůčkem a břehovými porosty.

Právě nedaleko od nich se nachází lokalita zvaná **Na Skřivánku**, o jejíž výkup Český svaz ochránců přírody usiluje v současné době. Oproti všem výše zmíněným má jednu velkou výhodu – jde o souvislou plochu velkou téměř 8 hektarů. Najdeme zde podmáčené louky, prameniště, krásné staré stromy, vrbové křoviny, dva potůčky, malý rybníček i kus lesa. Právě tahle pestrost a rozloha dělá ze „Skřivánku“ unikátní místo. Vlastník byl ochotný podepsat smlouvu, že s prodejem počká do konce května. Český svaz ochránců přírody však do té doby musí sehnat 3,5 miliónu korun. Téměř polovinu již má. Což znamená, že o trochu více než polovina stále ještě schází. Proto prosí veřejnost o pomoc. **Přispívat lze na konto veřejné sbírky Místo pro přírodu 9999922/0800.** Podrobné informace o lokalitě včetně aktuálního stavu konta jsou na skrivanek.mistoproprirodu.cz.

Bližší informace poskytne Jan Moravec, koordinátor kampaně Místo pro přírodu, jan.moravec@csop.cz, 777 063 340

Poznámky:

Místo pro přírodu je kampaň Českého svazu ochránců přírody, jejímž cílem je výkup ohrožených přírodně cenných pozemků či pozemků, na něž se snaží přírodu navracet. Za 21 let se takto díky finančním darům stovek dárců podařilo pro přírodu zachránit již téměř 200 hektarů pozemků. Přispět na výkupy dalších lokalit lze na konto veřejné sbírky Místo pro přírodu 9999922/0800.

Za **finanční prostředky na péči o mokřady** patří dík krom státu (dotační programy Ministerstva životního prostředí Program péče o krajinu, Program obnovy přirozených funkcí krajiny a Operační program Životní prostředí) zejména Nadačnímu fondu Veolia, značce Finish, společnosti BILLA a Nadaci Ivana Dejmala.

Místo pro přírodu Na Pramenech / prstnatec májový na lokalitě Kamenný Dvůr / Na Skřivánku

Větší množství fotografií v tiskové kvalitě ke stažení na foto-mokradky-2024.zip